ชื่อเรื่อง

การศึกษาการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์

อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้วิจัย

เจ้าอธิการวรรณะ นวลคนึง

กรรมการควบคุม

รองศาสตราจารย์ คร. สมมาตร์ ผลเกิด

ประชานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒินันท์ รามฤทธิ์

กรรมการ

ปริญญา

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขา รัฐประศาสนศาสตร์

สถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ปีที่พิมพ์ 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความคิดเห็นและแนวทางการ แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านอาคารสถานที่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระสงฆ์อำเภอ ประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 248 รูป ซึ่งได้มาจากการกำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตาม ตารางสัดส่วนของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) แล้วทำการสุ่มกลุ่มย่อยแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .9728 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วยค่าร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t – test ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ความคิดเห็นของคณะสงฆ์อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับสภาพปัญหา การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า เมื่อดูภาพรวมแล้วอยู่ระดับปานกลาง ในการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ด้าน หลักสูตร ด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง
- 2. ความถืดเห็นของคณะสงฆ์อำเภอประโกนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการบริหารจัด การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของคณะสงฆ์อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ในการบริหารจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ค้านการเรียนการสอน ค้านบุคลากร ค้านงบประมาณ และค้านอาคารสถานที่ อยู่ในระคับมาก ที่เหลืออยู่ในระคับปานกลาง เมื่อคูภาพรวมแล้วอยู่ระคับมาก

3. แนวทางแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมของ
กณะสงฆ์อำเภอประโดนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะ
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ รัฐควรจัดสรรงบประมาณเป็นค่าตอบแทนกรูผู้สอนเพิ่มขึ้น
กิดเป็นร้อยละ 34.62 รัฐกวรจัดสร้างห้องเรียนพร้อมสื่อการสอนให้มีความพร้อม กิดเป็นร้อยละ
19.23 กวรมีการจัดหาหนังสือ แบบเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกธรรมให้เพียงพอ
กิดเป็นร้อยละ 13.08 กวรจัดให้มีการอบรมครูผู้สอนหลักสูตรพระปริยัติธรรมแผนกธรรมให้มี
ประสบการณ์ที่หลากหลาย กิดเป็นร้อยละ 12.31 กวรจัดให้มีการประเมินผลเป็นระยะอย่าง
ต่อเนื่อง กิดเป็นร้อยละ 10.77 กวรมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย กิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

TITLE The Education Management of Dhamma Scriptures Division of the Buddhist

Monastic Order in Prakhonchai District, Buriram Province

AUTHOR Jaoatikan Wanna Nualkanuang

ADVISORS Associate Professor Dr. Sommatra Pholkerd Thesis Advisor

Associate Professor Prajan Kanewan Co-advisor

Assistant Professor Wuttinan Ramrit Co-advisor

DEGREE Master of Public Administration MAJOR Public Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University YEAR 2008

ABSTRACT

This research was to study the problem, opinions and ways to solve the problem concerning the education management of Dhamma scriptures division of the Buddhist monastic order in Prakhonchai District, Buriram Province. The Dhamma scriptures include 6 aspects, namely, curriculum, learning and teaching activities, evaluation, personnel, budget and buildings. The samples were 248 monks in Prakhonchai District, Buriram Province, selected through the Table of Krejcie & Morgan and stratified random sampling technique, respectively. The research instrument was a 5-rating scale questionnaire with its reliability at .9728. The statistics used were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results were as follows:

- 1. The opinions of the Buddhist monastic order concerning the problems of the education management of Dhamma scriptures division as a whole and in each aspect were at "moderate" levels, excluding in the aspect of "Curriculum" and "Learning and teaching activities" which were at "much" levels.
- 2. The opinions of the Buddhist monastic order concerning the education management of Dhamma scriptures division as a whole and in each aspect were at "much" levels, excluding in the aspect of "Curriculum" and "Evaluation" were at "moderate" levels.

3. The ways to solve the problems of the education management of Dhamma scriptures division, descending from the most to the least were: 1) the government should provide more budget for teacher's incentive (34.62%); 2) the government should arrange the classrooms with the teaching aids (19.23%); 3) the doctrine and scriptures books should be arrange enough (13.08%), 4) teachers should be trained on the Dhamma scriptures division with a variety of experiences (12.31%); 5) The evaluation system should be assessed continuously (10.77%) and 6) a variety of learning and teaching activities should be provided (10.00%), respectively.